

Brusel 21. listopadu 2023
(OR. en)

15676/23

DEVGEN 210
NDICI 30
ACP 117
RELEX 1348
FIN 1192

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	21. listopadu 2023
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	13420/23
Předmět:	Zvláštní zpráva Evropského účetního dvora č. 14/2023: Programování Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa – závěry Rady (21. listopadu 2023)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady ke zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 14/2023 s názvem „Programování Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa“, ve znění schváleném Radou na jejím 3985. zasedání konaném dne 21. listopadu 2023.

**Závěry Rady ke zvláštní zprávě Evropského účetního dvora č. 14/2023: Programování
Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa**

1. Rada vítá zvláštní zprávu Evropského účetního dvora č. 14/2023: Programování Nástroje pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci – Globální Evropa (NDICI –Globální Evropa). Vítá zejména zjištění a doporučení Účetního dvora. Zvláštní zpráva je důležitým příspěvkem k probíhajícímu hodnocení nástroje NDICI – Globální Evropa v polovině období i k jeho přezkumu v polovině období.
2. Programování nástroje NDICI – Globální Evropa se řídí zásadami programování stanovenými v člancích 12, 13 a 19 nařízení (EU) 2021/947 (dále jen „nařízení o nástroji NDICI – Globální Evropa“). Tyto zásady se promítly do konkrétních prioritních oblastí, odvětví intervence, specifických cílů, očekávaných výsledků a orientačních přidělů na činnosti EU zaměřené na posílení udržitelného rozvoje, prováděné na úrovni dané země i několika zemí, na úrovni regionů i na globální úrovni. Rada bere na vědomí zjištění obsažené ve zvláštní zprávě, že útvary Komise a ESVČ používají pro stanovení finančních přidělů u programů spadajících do sousedství a programů mimo sousedství různé metodiky.
3. V této souvislosti Rada vítá, že u velké většiny plánovaných programových dokumentů bylo programování dokončeno do šesti měsíců od přijetí nařízení o nástroji NDICI – Globální Evropa a jeho příslušného aktu v přenesené pravomoci. Bylo tak možné zajistit rychlé plnění rozpočtu a plnou kontinuitu spolupráce EU s partnerskými zeměmi a regiony, mimo jiné prostřednictvím tematických programů.

4. Rada zdůrazňuje, že od dokončení programování víceletých orientačních programů nástroje NDICI – Globální Evropa svět čelí sériím vzájemně provázaných krizí, včetně útočné války Ruska proti Ukrajině a stále citelných dopadů pandemie covidu-19. Tyto četné krize oslabují schopnost partnerských zemí řešit přetrvávající výzvy, kterými jsou chudoba, změna klimatu a zhoršování stavu životního prostředí, konflikty, nedostatek potravin, rostoucí nerovnosti a hospodářský útlum, jež mají závažné dopady z hlediska migrace a nuceného vysídlení. Agenda 2030 a její cíle udržitelného rozvoje jsou v polovině svého prováděcího období ohroženy, zejména v případě partnerských zemí nacházejících se v nejzranitelnějších a nejméně stabilních situacích. Provádění nástroje NDICI – Globální Evropa v duchu „týmu Evropa“ na základě programovacího procesu ukončeného v roce 2021 umožní EU řešit geopolitické výzvy a současně začleňovat priority a potřeby partnerských zemí v oblasti rozvoje.
5. Rada znovu zdůrazňuje, že EU je odhodlána strategicky a na rovnoprávném základě spolupracovat s partnerskými zeměmi, a to prostřednictvím dialogu mnoha zúčastněných stran opírajícího se o přístup „politika jako první“, což umožní vytváření silných a vzájemně prospěšných partnerství na základě sdílených hodnot, společných zájmů, společných politických priorit a odpovědnosti místních orgánů za dané činnosti. Rada zdůrazňuje, že je zapotřebí pokračovat v posilování účinnosti, transparentnosti a významného dopadu rozvojové spolupráce EU s partnerskými zeměmi.
6. Rada vítá závěr Evropského účetního dvora, že útvary Komise a ESVČ navrhly komplexní zeměpisné programy, které řešily širokou škálu potřeb partnerských zemí i priorit EU. Vítá rovněž, že byla uznána úloha širokých, inkluzivních a komplexních konzultací, jež byly po provedení zohledněny při výběru prioritních oblastí pro spolupráci a partnerství. Rada naléhavě vyzývá útvary Komise, ESVČ a členské státy, aby zlepšily koordinaci mezi delegacemi EU a velvyslanectvími členských států v partnerských zemích nad rámec sdílení informací s cílem podpořit přístup „tým Evropa“ a soudržnost společné činnosti. Zvláštní pozornost je třeba věnovat začleňování členských států, jež nemají v dané zemi rezidentní velvyslanectví.

7. Rada bere na vědomí zjištění Účetního dvora, že počet strategií společného programování zůstává omezený a že cíle nařízení o nástroji NDICI – Globální Evropa, jímž je učinit ze společného programování upřednostňovaný přístup k programování v jednotlivých zemích, dosud nebylo dosaženo, neboť pozornost se přesunula na iniciativy týmu Evropa. V této souvislosti Rada naléhavě vyzývá Komisi, aby obnovila pravidelné mapování činností společného programování. Rada uznává významný přínos přístupu „tým Evropa“ a iniciativ týmu Evropa k zásadě „lepší spolupráce“, jež je jednou ze zásad rozvojové spolupráce EU.
8. Rada zejména vítá doporučení Účetního dvora ohledně nutnosti zlepšit metodiku pro přidělování finančních prostředků zemím sousedství a uznává, že je důležité dále dokládat a důsledně uplatňovat metodiku pro výpočet přidělů pro země mimo evropské sousedství. Rada zdůrazňuje hodnotu regionální integrace a dopad inkluzivních regionálních víceletých orientačních programů. Rada vyzývá útvary Komise a ESVČ, aby tato doporučení zohlednily v rámci probíhajícího přezkumu nástroje NDICI – Globální Evropa v polovině období a pro příští programování připravily dostatečně standardizovanou, srovnatelnou, transparentní a kvalitně zdokumentovanou metodiku. Rada vyzývá útvary Komise a ESVČ, aby určily oblasti, v nichž je prostor pro další standardizaci. Rada připomíná, že je důležité minimalizovat metodické rozdíly mezi regiony na základě odpovídajících politických posouzení provedených v souladu s příslušnými právními předpisy.
9. Rada připomíná zvláštní povahu partnerství se zeměmi sousedství, jež je dána zásadou diferenciací uplatňovanou v evropské politice sousedství a jež se promítá do smíšené povahy kritérií pro přidělování prostředků v rámci nástroje NDICI – Globální Evropa. Patří sem kvantitativní a kvalitativní ukazatele včetně závazku provádět reformy a naplňovat úrovně ambicí partnerství s EU.
10. Rada vítá zavedení rámce pro výsledky nástroje Globální Evropa jakožto klíčového monitorovacího nástroje, jenž EU umožní podávat zprávy o souhrnných výsledcích dosažených na úrovni nástroje NDICI – Globální Evropa. Vybízí Komisi, aby pokračovala v práci na vymezení klíčových ukazatelů, výchozích a cílových hodnot, a zdůrazňuje, že je důležité pravidelně prezentovat agregované výsledky v příslušných pracovních skupinách Rady.

11. Rada vítá doporučení Účetního dvora posílit monitorování založené na výsledcích. Vyzývá Komisi, aby dále zjednodušila a zajistila soudržné používání ukazatelů, a usnadnila tak agregaci údajů, a to i ze strany členských států. Konstatuje, že do všech přijatých víceletých orientačních programů bylo začleněno využívání korporátních ukazatelů, avšak více než 20 % z těchto programů nemělo jasné výchozí hodnoty nebo ukazatele. Rada vybízí útvary Komise a ESVČ, aby využily příležitosti, jež nabízí přezkum programování nástroje NDICI – Globální Evropa v polovině období, ke zlepšení využívání ukazatelů.
12. Rada zejména vítá zjištění Účetního dvora týkající se potřeby zacílit rozsah programování. V tomto ohledu bere Rada na vědomí doporučení Účetního dvora odložit nepovinné prvky do fáze provádění a vyzývá útvary Komise a ESVČ, aby v rámci svých pravomocí při příštím programování uplatnily tento cílený přístup a současně zachovaly flexibilitu potřebnou pro víceleté programování.
13. Rada uznává, že je důležité podrobněji dokumentovat metodiku pro stanovování přidělů pro země mimo sousedství, avšak uznává rovněž, že je zapotřebí provádět lokalizovaná kvalitativní hodnocení. Rada konstatuje, že metodika pro příští programování by měla být standardizovanější a komplexnější než metodika používaná pro nástroj NDICI – Globální Evropa. Rada vyzývá útvary Komise a ESVČ, aby prosazovaly transparentnost a soudržnost, podporovaly účinnou mobilizaci a využívání domácích zdrojů a zohledňovaly absorpční kapacitu partnerských zemí.
14. Rada vítá doporučení Účetního dvora vyjasnit metodiku pro hodnocení dopadu podpory EU v partnerských zemích. V této souvislosti vyzývá útvary Komise a ESVČ, aby danou metodiku zlepšily s cílem lépe doložit výsledky a účinný dopad podpory EU na rozvoj ve vybraných prioritních oblastech nebo odvětvích spolupráce. Bude to důležité v souvislosti s probíhajícím přezkumem nástroje NDICI – Globální Evropa v polovině období, v programovacích dokumentech pro příští programování i v rámci strategické komunikace s partnery v oblasti rozvoje.

15. Rada zdůrazňuje, že při zlepšování viditelnosti opatření EU a posilování politického dialogu s partnerskými zeměmi je důležité využívat iniciativ týmu Evropa a strategie Global Gateway. V tomto kontextu připomíná, že v zájmu lepšího informování o úspěších EU a dokládání přidané hodnoty možností, které nabízí tým Evropa, je zásadně důležité posuzovat dopad opatření EU pomocí spolehlivých ukazatelů.
-